

СОДРЖИНА

ПРЕДГОВОР

Оливера РАШИЌ-ЦАНЕВСКА

ПРЕДГОВОР НА РЕДАКЦИЈАТА 5

ДЕФЕКТОЛОШКА СТРУЧНО-НАУЧНА
ПРОБЛЕМАТИКАНаташа ЧИЧЕВСКА-ЈОВАНОВА, Оливера РАШИЌ-
ЦАНЕВСКА, Александра КАРОВСКА-РИСТОВСКА,
Даниела ДИМИТРОВА-РАДОЈИЧИЌ, Весна ЦЕКОВСКАМАНИФЕСТАЦИЈА НА СПЕЦИФИЧНИ ТЕШКОТИИ
ВО УЧЕЊЕТО КАЈ ДЕЦА СО ПРОСЕЧНА
ИНТЕЛИГЕНЦИЈА И ДЕЦА СО ИНТЕЛЕКТУАЛНА
ПОПРЕЧЕНОСТ 7

Даниела ТАМАШ, Санела СЛАВКОВИЌ

КВАЛИТЕТОТ НА ЖИВОТОТ НА ЛИЦАТА СО
ИНТЕЛЕКТУАЛНА ПОПРЕЧЕНОСТ ВО РАЗЛИЧНИ
ВИДОВИ ДОМУВАЊЕ 25Лидија РИСТОВСКА, Зора ЈАЧОВА, Људмил СПАСОВ,
Тодорка БАЛОВААКУСТИЧНИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА
МАКЕДОНСКИТЕ ВОКАЛИ 40

МЕДИЦИНСКИ ТРЕТМАН

Аника СМЕЈЈЕРС, Мартина Х. ЕНС-ДОКУМ, Беппе ван
де БОГАРД, Ан Мари ОДЕСУЛУС-МАРФИЗДРАВСТВЕНИОТ КВАЛИТЕТ НА ЖИВОТ КАЈ
ЛИЦАТА КОИ СЕ ГЛУВИ ИЛИ ИМААТ ОШТЕТЕН
СЛУХ 51

ПСИХОЛОШКО-ПЕДГОШКИ ПРЕГЛЕД

Зоран КИТКАЊ, Катерина НАУМОВА

ОСЕТЛИВОСТ НА ПОТКРЕПУВАЊЕ КАЈ
РЕЦИДИВИСТИ И НАСИЛНИ ПРЕСТАПНИЦИ 69Франческа ЕСПОСИТО, Мануела ТОМАИ, Валентина
НАНИНИ, Луција ГИАРДИНИЕРИ, Педро АЛЕКСАНДРЕ
КОСТАОД РЕХАБИЛИТАЦИЈА ДО ОПОРАВУВАЊЕ:
ИСКУСТВАТА НА САМОПОМОШ ЗА ВРАЌАЊЕ
НА
КВАЛИТЕТОТ НА ЖИВОТ ПОСЛЕ НАСИЛСТВОТО 85

ОД ПРАКТИКА ЗА ПРАКТИКА

Роса Ангела ФАБИО, Тиндара КАПРИ, Андреа НУЦИТА,
Гинакарло ИАНИЗОТО, Насрин МОХАМАДАСАНИДИГИТАЛНИТЕ ИГРИ КОИ СЕ УПРАВУВААТ СО
ПОГЛЕД ГИ ПОДОБРУВААТ МОТИВАЦИСКИТЕ
СПОСОБНОСТИ И СПОСОБНОСТА ЗА
ЗАДРЖУВАЊЕ НА ВНИМАНИЕТО КАЈ РЕТОВИОТ
СИНДРОМ 105

CONTENTS

EDITORIAL

Olivera RASHIKJ-CANEVSKA

EDITORIAL OFFICE PREFACE 5

SPECIAL EDUCATION-
PROFESSIONAL AND SCIENTIFIC
ISSUESNatasha CHICHEVSKA-JOVANOVA, Olivera
RASHIKJ-CANEVSKA, Aleksandra KAROVSKA-
RISTOVSKA, Daniela DIMITROVA-RADOJICHIKJ,
Vesna CEKOVSKA 7SPECIFIC LEARNING DIFFICULTIES
MANIFESTATION IN CHILDREN WITH AVERAGE
INTELLIGENCE AND CHILDREN WITH
INTELLECTUAL DISABILITIES

Daniela TAMAS, Sanela SLAVKOVIĆ

QUALITY OF LIFE OF PEOPLE WITH
INTELLECTUAL DISABILITY IN DIFFERENT TYPES
OF HOUSING 25Lidija RISTOVSKA, Zora JACHOVA, Ljudmil SPASOV,
Todorka BALOVAACOUSTIC CHARACTERISTICS OF MACEDONIAN
VOWELS 40

MEDICAL TREATMENT

Anika S. SMEIJERS, Martina H. ENS-DOKKUM, Beppie van
den BOGAERDE, Anne Marie OUDESLUYS-MURPHYHEALTH RELATED QUALITY OF LIFE OF PEOPLE
WHO ARE DEAF OR HARD-OF-HEARING 51PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL
SURVEY

Zoran KITKANJ, Katerina NAUMOVA

REINFORCEMENT SENSITIVITY
IN REOFFENDERS AND VIOLENT
OFFENDERS 69Francesca ESPOSITO, Manuela TOMAI, Valentina
NANNINI, Lucia GIARDINIERI, Pedro ALEXANDRE
COSTAFROM REHABILITATION TO RECOVERY: A
SELFHHELP EXPERIENCE TO REGAIN
QUALITY OF LIFE
AFTER VIOLENCE 85

FROM PRACTICE TO PRACTICE

Rosa Angela FABIO, Tindara CAPRI, Andrea NUCITA,
Ginacarlo IANNIZZOTTO, Nasrin MOHAMMADHASANI 2EYE-GAZE DIGITAL GAMES IMPROVE
MOTIVATIONAL AND ATTENTIONAL ABILITIES IN
RETT SYNDROME 105

Јасмина ТРОШАНСКА, Владимир
ТРАЈКОВСКИ, Филип ЈУРТОСКИ,
Давид РОС ПРИС

Jasmina TROSHANSKA, Vladimir
TRAJKOVSKI, Filip JURTOSKI,
David ROSS PREECE

**ВЛИЈАНИЕТО НА АУТИСТИЧНИОТ СПЕКТАР А
НАРУШУВАЊЕ ВРЗ МАКЕДОНСКИТЕ
СЕМЕЈСТВА И НИВНИТЕ ИСКУСТВА ЗА
ЕДУКАЦИЈА НА РОДИТЕЛИТЕ** 127

ИСКУСТВА И НОВИНИ ОД СВЕТОТ

Родаина Кадер АЛ-ТАРАВЕH
**СЕКСУАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА ЛИЦАТА СО
ИНТЕЛЕКТУАЛНА ПОПРЕЧЕНОСТ:
ИСТРАЖУВАЊЕ ВО ЈОРДАН** 139

ВЕСТИ И ИНФОРМАЦИИ

Маја ФИЛИПОВСКА
**ОДРЖАНА 5. МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА
„ТРАНСФОРМАЦИЈА КОН ОДРЖЛИВО И
ФЛЕКСИБИЛНО ОПШТЕСТВО ЗА ЛИЦАТА СО
ИНВАЛИДНОСТ“** 162

Оливера РАШИЌ-ЦАНЕВСКА
**ПРОЕКТ ВО РАМКИТЕ НА ЕРАЗМУС+
ПРОГРАМАТА „ПРИСТАПНИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА
МЕНАЦИРАЊЕ НА УЧЕЊЕТО“** 164

ЛИСТА НА РЕЦЕЗЕНТИ

ЛИСТА НА РЕЦЕЗЕНТИ 166

ИНДЕКС НА АВТОРИ

ИНДЕКС НА АВТОРИ 167

УПАТСТВО ЗА АВТОРИТЕ

УПАТСТВО ЗА АВТОРИТЕ 168

ИНФОРМАЦИИ ЗА ДТП

ИНФОРМАЦИИ 177

**THE IMPACT OF ASD ON MACEDONIAN FAMILIES
AND THEIR EXPERIENCE OF PARENT EDUCATION** 127

**WORLD EXPERIENCE AND CURRENT
EVENTS**

Rodaina Khader AL-TARAWNEH
**SEXUAL ISSUES OF THE PERSONS WITH
INTELLECTUAL DISABILITY (PWID):
RESEARCHES
IN JORDAN** 139

NEWS AND INFORAMTIONS

Maja FILIPOVSKA
**THE 5. INTERNATIONAL CONFERENCE
“TRANSFORMATION TOWARDS SUSTAINABLE
AND
RESILIENT SOCIETY FOR PERSONS WITH
DISABILITIES” WAS ORGANIZED** 162

Olivera RASHIKJ-CANEVSKA
**ERASMUS+ PROJECT “FAST – FOSTERING
ACCESIBLE STUDY TECHNOLOGIES”** 164

JSER LIST of REVIEWERS

JSER LIST of REVIEWERS 166

INDEX OF AUTHORS

INDEX OF AUTHORS 167

INSTRUCTIONS FOR THE AUTHORS

INSTRUCTIONS FOR THE AUTHORS 168

INFORMATION FOR JSER

INFORMATION 177